

## PRIZNANJA ZLATA HRUŠKA 2022

Ljubljana, 13. november 2022

### Priznanje zlata hruška v kategoriji izvirna slovenska mladinska leposlovna knjiga

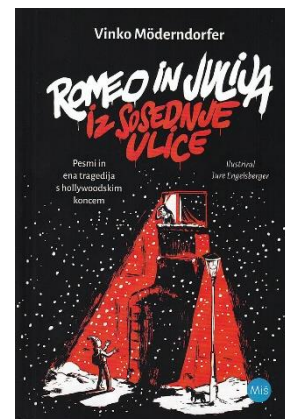
prejme knjiga Vinka Möderndorferja **Romeo in Julija iz sosednje ulice**: pesmi in ena tragedija s hollywoodskim koncem, ki jo je ilustriral Jure Engelsberger, uredila Gaja Kos in oblikoval Žiga Valetič. Knjigo je izdala Miš založba.

#### Utemeljitev strokovne komisije:

Nagrajena pesniška zbirka prinaša svež in iskričast pogled na svetovno klasično zgodbo, s katero se mladi srečajo v okviru vzgojno-izobraževalnega programa, a hkrati to zgodbo postavi v mladostnikov svet današnjega trenutka. Ljubezen je predstavljena kot tisti pojem bistva življenja, ki ni le abstrakten, temveč je gonilo človeškega življenja. Tematsko se le na prvi pogled veže na svetovno klasiko, saj avtor z izbranimi verzmi pred bralca postavi pogled v čustveni in doživljajski svet mladih ljudi, ki jih danes srečuje v vsakdanu, na cesti, v trgovini, pred šolo.

Vinko Möderndorfer je mojster besede, ilustracije Jureta Engelsbergerja pa na izvirni način dopolnjujejo zbirko. Knjiga *Romeo in Julija iz sosednje ulice* je ilustratorsko in grafično kar presežen projekt. Odlična kombinacija besedila in slike, v katerih je čutiti prefinjeno tehtanje likovnega in literarnega dela in predvsem prava razmerja s tišino/belino. Knjiga lepo teče in niti za trenutek ni čutiti agresivnega vizualnega pritiska na naše čute. Likovni jezik je uglašen s poezijo. Ne jemlje ji "prostora", pač pa gradi svojega, oba pa soustvarjata prefinjeno in duhovito celoto.

Črno-belo-rdeče podobe zelo nazorno orišejo tipično mladostniško razpoloženje ob doživljanju prve ljubezni in nas ob verzih peljejo od iskrene predanosti do neutolažljivega razočaranja. Pesmi v tej pesniški zbirki krasijo iskričnost, premišljena uporaba jezikovnih sredstev in izvirna nadgradnja poznane, t. i. "lajnaste" teme, hkrati pa ravno s tem pesnik na tematski ravni doseže povezanost in prepletenost literarnih svetov in predrami klasično temo v sodobnem mladostnikovem svetu.



### Priznanje zlata hruška v kategoriji izvirna slovenska mladinska poučna knjiga

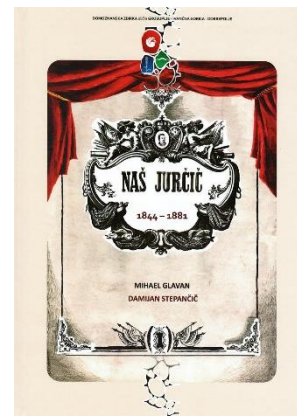
prejme knjiga Mihaela Glavana **Naš Jurčič**: 1844–1881, ki jo je ilustriral Damijan Stepančič in oblikoval Robert Kuhar. Knjigo je izdala Mestna knjižnica Grosuplje v Domoznanski zbirki občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje.

#### Utemeljitev strokovne komisije:

Poučna knjiga z naslovom *Naš Jurčič*, ki jo je napisal Mihael Glavan, je odlična, polna podatkov, ki so sicer skriti ali navidezno "nepomembni", a so pogosto ključni za razumevanje življenja posameznika. Publikacija je osupljiv preplet vizualnih in zapisanih informacij, sklepanj in povezav, dvigajo jo domišljene in vrhunsko izrisane podobe ilustratorja Damijana Stepančiča.

Knjiga je izvirno in presenetljivo biografsko delo o pomembnem in prepoznavnem literarnem klasiku. Avtor je Jurčiča predstavil večplastno, v različnih življenjskih situacijah in z različnih zornih kotov. Ko bralec misli, da o avtorju prvega slovenskega romana res že veliko ve, ga popolnoma presenetijo drobne iskricke v novem kontekstu.

Izvirno slovensko poučno knjigo *Naš Jurčič* bogatijo in dopolnjujejo izjemne ilustracije Damijana Stepančiča, ki je mojster in obenem "divjak", ravno prav nepredvidljiv in močan, da lahko razburka besedilo o nekom, ki se nam zdi že popolnoma znan. Knjiga je primer, kako je lahko ilustracija ključna za res dobro knjigo in kako je lahko v dobri knjigi ilustracija povsem enakovredna napisanemu ali celo zgovornejša od besedila samega.



## Priznanje zlata hruška v kategoriji prevedena mladinska leposlovna knjiga

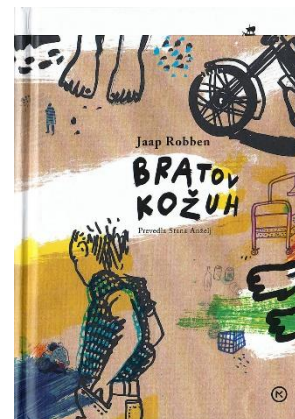
prejme knjiga nizozemskega dramatika, pesnika in pisatelja Jaapa Robbna **Bratov kožuh**, ki jo je prevedla Stana Anželj, uredila Alenka Veler, oblikovala in opremila Jerneja Rodica, tehnično uredil Tomo Resnik, spremno besedo pa napisala Majda Mramor. Knjigo je izdala založba Mladinska knjiga v Zbirki Odisej.

### Utemeljitev strokovne komisije:

Kljub vsej tragiki življenja knjiga *Bratov kožuh* prinaša svetlobo v srca bralcev vseh generacij. Zgodba bratov Briana in Luciena, njunega očeta in ostalih protagonistov tudi s pomočjo humornih domislic na nevsiljiv način spodbuja k razmišljanju o tem, kaj je v življenju res pomembno, in nas med vrsticami izprašuje o našem lastnem "vrednostnem sistemu" ter nagovarja k (ponovnemu) premisleku o lastnih vrednotah.

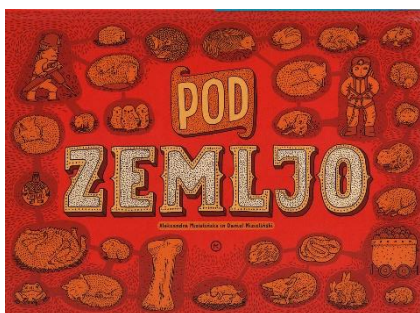
Pri tovrstnih knjigah je vizualno, ob skrbnem oblikovanju teksta in celotne publikacije, za prve informacije zelo pomembna prav naslovnica. V našem primeru je odlična, ravno prav kaotična "otroška" risba, a vendar kompaktna.

Roman odlikujeta odlični slog in struktura: mestoma je zelo tenkočuten, skoraj lirski izraz pa že v naslednjem trenutku zamenja besedje grobosti in jeze, izvirajoče iz popolne nemoči. *Bratov kožuh* je težka in temačna zgodba, a vendar mladim bralcem kaže luč na koncu tunela. Vzbuja upanje, čeprav pretresljivo opisuje težko življenje otrok in njihovo sposobnost prevzemanja odgovornosti nefunkcionalnih odraslih, ko je res hudo. Odlično opisuje tudi zmoto odraslih o tem, da "otroci še ne razumejo" vseh čustvenih ravni sveta, ki jih obkroža. Knjiga nam izriše sposobnost otroškega dojetja in razumevanja nemoči sveta odraslih in razvijanje sposobnosti lastnega preživetja v njem. Prav to naredi zgodbo in s tem tudi knjigo izredno. Knjiga *Bratov kožuh* tudi nadvse spodbuja razvoj empatije in medčloveških odnosov.



## Priznanje zlata hruška v kategoriji prevedena mladinska poučna knjiga

prejme knjiga **Pod zemljo**, ki sta jo napisala in ilustrirala avtorja Aleksandra Mizielska in Daniel Mizielski, prevedla Staša Pavlovič, uredila Barbara Sferra Zych in tehnično uredil Tomo Resnik. Knjigo je izdala založba Mladinska knjiga.



### Utemeljitev strokovne komisije:

Knjiga je posebna v vseh pogledih: ker nas nagovarja v dveh smereh, z "zgodbama" dveh sicer ločenih, a še kako povezanih svetov, ker ilustratorsko objektivna dejstva pretvori v subjektivno doživljanje in ker poveže znanost s humorjem.

Oba dela lahko beremo samostojno, vsebina obeh pa se steka v sredino knjige, ki predstavlja jedro Zemlje. Publikacija je postavljena kot zemljevid, ki spominja na družabno igro, preplet poti, predorov, rovov, ki vodijo do "skritega zaklada". Bralec korak za korakom, besedo za besedo stopa do vse globljih skrivnosti zemlje ali vode. Prikazuje tudi, kako zelo človek posega v svoje okolje, kako izkorišča naravna

nahajališča in prostor, ki ga ta svet ponuja.

Avtorji so besedilo in ilustracije uspeli odlično umestiti v povezano sobivanje, ničesar ni preveč in ne premalo – zanimivi komentarji so dopolnjeni s podrobno grafiko in nam dajejo popolno sliko celotnega procesa oziroma pojava. Slikanica je še ena v vrsti izjemnih poljudnoznanstvenih knjig iz znane serije. Razmerje med znanostjo in humorjem je ravno pravšnje, da pritegne pozornost mladih bralcev. To je knjiga, ki odlično ilustrira sodobni in aktualni "trend" naravoslovnih knjig, opisovanje in obdelavo poljudnoznanstvenih informacij na osebni način. Ilustracije bi zlahka zaživele tudi v leposlovni knjigi, tako polne so subjektivnega, čustvenega pogleda na svet. Ta zmora mlade bralce veliko bolj prepričati kot goli nizi podatkov, poljudne vsebine pa prestaviti v zanimive bližine.

